

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 61. Henrici Norisii Cardinalis extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

Multiplices hæc *Spina* rosas ferit,
apta coronæ.

Sæc. XVII.
A. C. 1704.

Attamen hæ fuerint, nescio, Petre,
tuæ.

Nempe manus teneras plectens dum
Spinola quærerit,

Lædit, & ob spinas displicet ipsa
rosa.

Quarto demum post anno ex podagra, quam sibi per licentiosam juventutis vitam attraxisse dicitur, Romæ die quarta Januarii anno ætatis septuagesimo nono decessit.

§. LXI.

Henrici Norisii Cardinalis extrema.

Illustre Romanæ Ecclesiæ decus, & nobilissimus Augustinianæ Familiæ sol

Priet. cont.
pag. 1015.

occidit, Henricus Norisius Cardinalis. Hic Veronæ natus, primisque literarum elementis, & sacratioribus disciplinis imbutus, pervolvendis D. Augustini operibus animum adjecit, tanti que Doctoris amore incitatus, Sacrum ipsius Ordinem ac institutum professus est. Florentias studiorum caufsa missus, literarum amore flagrantissimus, adolescens in juvenum, juvenis in Vi- rorum studia cogitationes suas protendit, ac nonnisi literatorum consortio usus,

Sæc. XVII. usus, Antonii Machliebechii tum in
A. C. 1704. Italia longe celeberrimi magisterio,
suæque bibliothecæ subsidio in Virum
omni scientiarum apparatu instructissi-
mum evasit: Romam a suo Superiori
vocatus, instigante Christiano Lupo
Theologiæ Scholasticæ studium, ejus-
que subtilitates investigandi ardorem
valde moderabatur, omnemque lo-
lertiam in Historiæ Ecclesiasticæ arcana
convertebat. Biennium tradendæ Phi-
losophiæ impedit, atque inter suos
eruditio[n]e ac literatura emens pri-
mum Patavinæ Scholæ postea Pisii Hi-
storiæ Ecclesiasticæ, & demum Flo-
rentiis S. Scripturæ Professor, & Joa-
nis Gastonis Principis Etrusci Institu-
tor oblatum Pistoriensem Episcopatum
non modo recusavit, sed etiam ab In-
nocentio XI. qui tanto Viro digna pa-
rabat præmia, Romam vocatus, ve-
nire renuit, lac iterato, distictoque
Innocentii XII. mandato accersitus, ea
lege Romam contendit, ut nullo pu-
blico munere gravaretur: Tanta enim
sciendi aviditate, ac studiorum amore
ardebat, ut a vigesimo ætatis anno
usque ad quadragesimum quartum quo-
tidie quatuordecim horas studiis sacraret
omneque tempus perditum crederet,
quodliteris subducere cogeretur. Non-
dum vigesimum sextum ætatis annum
explor

expleverat, cum jamjam conscribendæ Sæc. XVIL
Historiæ Pelagianæ Patavii manum ad-
moveret, cuius tamen Romam profectus
a S. Inquisitione approbationem impe-
travit nonnisi per clarissimum Virum Hie-
ronymum Casanatem, cuius etiam pa-
trocinio Norisius S. Officii Qualificato-
ris munus a Clemente X. obtinuit, post-
ea & Bibliothecæ Vaticanæ Præfectus
ab Innocentio XII. nominatus, dein ejus-
dem S. Officii consultor & demum Car-
dinalis renuntiatus est, breveque Or-
bem eruditum suis lucubrationibus il-
lustravit. Has inter palmam præripit
ejus Historia Pelagiana, quæ primum
Patavii, postea in Galliis, Germania
& Belgio iterato prælo prodiit. ringen-
tibus Molinianæ doctrinæ Sectatoribus,
qui Norisium sibi infensum & in Aula
Romana adversaturum suspicati, illum,
eo quod D. Augustini Discipulus esset,
Molinistis in Purpuræ Romanæ gratia
prælatum fuisse, ægerrime ferebant,
unde totis viribus adlaborarunt, ut
Gallica Historiæ Pelagianæ editio sup-
primeretur, caussantes, prohibitum
esse, ne contra vel pro Jansenio cala-
mus exerceretur, nec his contenti,
eundem librum apud S. Inquisitionis
Romanæ tribunal tanquam erroribus
scatentem denuntiantes, novum illius
examen extorserunt, in quo tamen anno

A.C. 1704.

Hist. Eccles. Tom. LXVII. P prior-

Sæc. XVII. prioris saeculi septuagesimo sexto hoc
A.C. 1704. pus orthodoxæ fidei consonum declar-
batur: Rursus Molinistæ, quorum nomina
inquit Norisius, appellare exemplo nihil
silere humanitatis plurimorum refert, ean-
dem Historiam unacum Vindiciis Au-
gustinianis impetebant, sed denuo ab
omni nævo immunis habebatur, qui
nimo Norisius quoque ipsi S. Inqui-
sitionis Congregationi aggregatus est.
Nondum tamen propterea resedit æmu-
lorum invidia; horum enim machina-
tionibus, occultisque fraudibus absque
prævio decreto, ut moris esset, nimis
ex oscitantia hæc Historia, ejusque
vindiciæ Indici expurgatorio S. Inqui-
sitionis Hispaniarum insertæ fuerunt:
detecta tamen fraude Norisii liber velut
argentum igne examinatum, probatum ter-
ræ, & purgatum septuplum jussu Ema-
nuelis Archiepiscopi Pharsaliensis In-
quisitoris Generalis in Hispaniis die vi-
gesima octava Januarii Anno hujus sa-
culi quinquagesimo octavo per publi-
cum decretum ex hoc Indice deletus
est, accedente approbatione ipsius Be-
nedicti XIV. summi Pontificis, qui de
Norisio semper præclare sentiens, ad
æmolorum invidiam & confusionem
has de eo laudes protulit: *Norisius,*
cujus olim in minoribus constituti amicitia
fruebamur, licet quarumcunque gentium

linquis celebretur, a Nobis tamen sine spe- Sæc. XVII.
ciali laude, tanquam Romanæ Ecclesice A. C. 1704.

splendidissimum lumen, nunquam est nomi-

nandus. Postea Norisius omnibus fer- Const. Be-
me Congregationibus Romanis accen- ned. XIV.
sus, quo magis illum tanquam Jan- 126. Bull.
senii asseclam ejus adversarii traduxere, magn.
eo celebrior, cunctisque Literatis pro- part. 10.

bisque acceptior evasit. Tandem hy-
dropisi laborans Romæ die vigesima
tertia Februarii pie in Domino obiit,
annos natus septuaginta tres.

§. LXII.

Eiusdem Cardinalis scripta.

Præter memoratam Historiam Pela- Dupin now.
gianam unacum Vindiciis Augusti- Bibl. t. 17.
nianis Norisius scripsit Censuram in No- pag. 146.
tas Garnerii ad inscriptiones Epistola- Niceron t. 4.
rum Synodalium XC. & XCI. Differ-
tationem de Numismate Impp. Diocle-
tiani & Maximiniani, Cenotaphia Pi-
fana, Fastos Consulares Anonymos.
Annum & Epochas Syro- Macedonum,
Dissertationes de Paschali Latinorum
cyclo annorum LXXXIV. de cyclo Pa-
schali Ravennate annorum XCV. His-
toriam controversiæ de uno ex Trinitate
passo, Parænesin ad Joannem Hardui-
num, Dissertationem de numismate
Licinii Augusti, Dissertationem Chro-

P 2 nolo-